

PORTKI (6) *sb pl t*

o prawdopodobnie jasne.

[*N* portki. ◇ *G* portek.] ◇ *A* portki (5). ◇ *L* portkach (1).

Sł stp, Cn brak, Linde także XVII(XVIII) w.

Dolna część stroju mężczyzny (raczej osoby niższego stanu), spodnie (6) : tamże porthki zle chłopu vkradl kthore za 4 grośle przedal na wendeczie LibMal 1544/78v, 1554/192v; RejFig Dd8; [Kiedyby też wam chodzić przez portek kazano/ Prawieby was kołztownie dopiro vbrano. PaprPrzykaz Cv (Linde); Portki/ Caligae Volck Sss2v].

W połączeniu z określeniem rodzaju tkaniny (1): powyedzial yfz porthki Mruczinfkiego [...] girzynkowe modre y cząpką Czarna zołtawyl wgołzyczynczv LibMal 1554/192v; [ZapWpol 1550/82; kamizela czarna, stara; portki czerwone prostego sukna. InwMieszcz 1570 nr 161].

W charakterystycznych połączeniach: portki błękitne, czerwone; portki girzynkowe, sukienne (prostego sukna).

[*Wyrażenie: »zupełne portki«: Feminicruralia. Zupełne portkÿ. WokabuŁacPol 277.*]

[*Szereg: »spodnie podwiązanie albo portki«: A záifste ízermierze/ álbo y zapásnicy/ ktorzy grą á krotofile czynią/ táki wftyd wedle obyczáiu ftárodawnego ćwiczenia íwego przed oczymá miewáli/ że żaden z nich bez ípodniego podwiązánia/ álbo bez portek nigdy ná plác nie wykroczył. CiceroKosz 67.*]

W przen (2) : Ten [nieprzyjaciel] gdy mu w zęby weyźrzy zá to ręczę tobie. Ze cię [lege: się] kęs ítráchu náie íefzcze nie wiem tego/ By go [strachu, tj. jego skutków] w portkách nie nálazł ná ten czás v niego. CzahTr 13v.

Zwrot: eufem. »w portki naplwać« (1): Teuffel/ ich hab in die hosen geschissen/ hast du es auch gerochen [...] Dyable iam też w portki náplwał/ etc. poczułeś ty tę wonią [...]? ReszPrz 51.

Synonimy: famurały, feminalija, gace, galijoty, pludry, szarawara.